

שיר השירים (46)

מתנועע. וזוהי כוונת המילים: "וְחַפֵּן פִּיִּן הַטּוֹב", היינו כמו היין הטוב שמתנועע בעת דריכת הענבים מעצמו, כך גם "דֹּבֵב שְׁפָתַי יִשְׁנִים", כאשר אומרים בשם תלמיד חכם איזה מאמר, שפתותיו דובבות בקבר.

"הגדה של פסח ומתוק האור"

אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ (ז.י.א)

על הפסוק זה כתב רבי לוי יצחק מברדיטשוב ב"קדושת לוי": כי ידוע כי ישראל עלו במחשבה (בראשית רבה א. ד), ובשביל נשמת ישראל נבראו וכו' (ויק"ר לו, ד, רש"י בראשית), וכשישראל עושים רצון הבורא כביכול השם יתברך שמח ויש לו תענוג מעמו בית ישראל, אשר בשביל זה התענוג ברא כל העולמות, והבורא ברוך הוא משפיע טובה על ישראל ועל כל העולמות, ומצמצם השפע במדה להשפיע על כל העולמות. וכשהחיצונים רוצים לקבל שפע גם כן מזה המידה, אז הבורא ברוך הוא מעלה זאת המידה אשר בה נותן שפע לכל העולמות, להסתכל במחשבה הקדומה, ובמחשבה הקדומה ישראל עלו במחשבה, ובשביל נשמת ישראל בא השפע על כל העולמות, ואז השפע בא רק על ישראל לבדם, ואין החיצונים יכולים לקבל שפע מזאת המדה. ספר "כמוצא שלל רב, שיר השירים"

לְכָה דוֹדִי נִצָּא הַשָּׂדֶה נְלִינָה בַּכְּפָרִים (ז.י.ב)

הפסוק הזה מיוחס במסורת הדרשנית לקשר שבין כנסת ישראל לקב"ה. החתן (הקב"ה) מזומן על ידי הכלה (כנסת ישראל) לצאת עמו אל השדה וללון בכפרים. חז"ל והמקובלים דרשו פסוק זה כרמז לעבודה רוחנית הנעשית לא רק בתוך בית המדרש, אלא דווקא גם "בשדה", כלומר, בתוך חיי המעשה, בעולם המעשה, מחוץ למסגרת הרגילה של הקדושה. הפירוש החסידי מדגיש כאן את הקריאה לצאת מתוך ההסתגרות הרוחנית, ולפגוש את ה' דווקא בתוך חיי היום-יום. "נִצָּא הַשָּׂדֶה", נצא לראות את מעשיהם של הבריות, לראות את אלו שזקוקים לחיזוק, לעידוד, לתורה. "נְלִינָה בַּכְּפָרִים", נשהה גם אצל הפשוטים, האנשים ה"כעפר", ואותם נרומם. אפשר גם לקשר לפסוק הבא: נִשְׁפִּימָה לַפְּרָמִים, נִרְאָה אִם פְּרָחָה הַגָּפֶן. יש כאן רצון לבחון את פירות העבודה הרוחנית, לבדוק האם הגפן (כנסת ישראל) פורחת, האם הרימונים (רמז למצוות) הנצו, כלומר, האם המאמץ הרוחני נושא פרי. יש זמן שבו האדם נמצא בבית, בשקט של הלימוד. אך יש גם שלב שבו קוראים לו לצאת, לצאת לשדה, לעסוק בצורכי רבים, לעורר נשמות, להשפיע טוב בעולם. זהו

וְחַפֵּן פִּיִּן הַטּוֹב, הַלֵּךְ לְדוֹדִי לְמִישְׁרִים, דֹּבֵב שְׁפָתַי יִשְׁנִים (ז.י.)

שלמה המלך מדמה את דיבורה של הרעיה (כנסת ישראל) ליין טוב, שיש בו עריבות ומשפיע לטובה. הדיבור שלה גורם לרוח של קרבה ורצון בין האוהבים היא והדוד (הקב"ה). היין הולך אל הדוד (האהוב) "למישרים" – כלומר, בישר, בתום, ללא סילוף או זיוף. הוא "דֹּבֵב שְׁפָתַי יִשְׁנִים" מעורר ומחיה את הקשר, אפילו אצל אלו שנרדמו, התעייפו או התרחקו מהקשר. חז"ל דורשים את הפסוק הזה על דברי תורה. המשל "וְחַפֵּן פִּיִּן הַטּוֹב" הוא על הערבות של דברי תורה, שהם משתבחים עם הזמן כמו יין ישן. התורה ניתנה לפני אלפי שנים, אבל ככל שאדם לומד אותה שוב ושוב, היא נעשית בעיניו יין טוב עמוקה יותר, טעימה יותר, מרוממת יותר. "דֹּבֵב שְׁפָתַי יִשְׁנִים" אמרו חז"ל (ע"פ רש"י): אלו דברי תורה שמעוררים את השפתיים של הנפטרים בקבר. כשאדם מצטט דבר תורה מפי חכם שכבר איננו שפתיו של אותו צדיק נעות בקבר, כאילו הוא ממשיך לדבר ולהשפיע בעולם. כל מילה של תורה שאתה מוציא מהפה דומה ליין טוב: מחייה, משמח, מקרב. כל פעם שאתה אומר דבר תורה בשם חכם אתה מחייה אותו! שפתיו דובבות, הנשמה שלו מתעלה, ואתה שותף לקיום "דֹּבֵב שְׁפָתַי יִשְׁנִים". המלקט

אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ (ז.י.א)

אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ: כאשר מגיע האדם אל רום פסגת המעלות והוא שש ושמח בעמלה של תורה ומתענג על קרבת ה' אליו, תיכף יוצאת מפיו הקריאה "אֲנִי לְדוֹדִי" מוכן הנני להקריב את כל אשר לי ואף למסור נפשי בעד דודי האהוב עלי. "וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ", אין לי כל עניין בהנאות העולם הזה ותענוגותיו, ובזו הנני לכל תשוקות היצר כי תשוקה אחת בלבי ובקרבי והיא: להתקרב על "לְדוֹדִי" זה הקב"ה ולהתקרב אליו בכל הניתן ואל שכינתו הטהורה. כמו שאמר דוד המלך (תהלים עג. כה): "ואני קרבת אלוקים לי טוב" והסביר בעל "מסילת ישרים" כי רק הוא טוב, וכל זולת זה שיחשבונו בני אדם לטוב, אינו אלא הבל ושוא נתעה, כי האדם לא נברא, אלא להתענג על ה' ולהינות מזיו שכינתו שזהו התענוג האמיתי והעידון הגדול מכל העידונים שיכולים להימצא. "הגדה של פסח, שירת דוד"

וְחַפֵּן פִּיִּן הַטּוֹב, הַלֵּךְ לְדוֹדִי לְמִישְׁרִים, דֹּבֵב שְׁפָתַי יִשְׁנִים (ז.י.)

החיד"א בספרו "חומת אנוך" כתב לבאר, שהנה בזמן דריכת הענבים בגת, גם היין שבחביות הסגורות שביקב

חלק מהקשר האמיתי עם ה': לא רק לקדש את הרוח, אלא גם את החול.

המלקט

לְכָה דוֹדֵי נִצָּא הַשְׁדָּה נְלִינָה בַּפְּפָרִים (ז. יב)

אומרת כנסת ישראל להקב"ה: "לְכָה דוֹדֵי נִצָּא הַשְׁדָּה", בוא ונצא יחד, ואז תיווכח לראות עד כמה סובלת הנני בגלות המרה. הנה הוציאנוני אומות העולם מעירי, מארצי ומנחלתי וכעת אנו סורה וגולה בשדות ובכפרים. "נְלִינָה בַּפְּפָרִים" ישנה הנני ולנה בגלותי בין הכפרים. על כן פונה אני ומבקשת ממך שתגאלני.

"הגדה של פסח, שירת דוד"

נִשְׁפִּימָה לַפְּרָמִים נִרְאָה אִם פְּרִתָּה הִגָּפֵן פֶּתַח הַסְּמֶדֶר הַנִּצְו הָרְמוֹנִים שֶׁם אָתֵן אֶת דְּדֵי לָךְ (ז. יג)

"נִשְׁפִּימָה לַפְּרָמִים" כשוראה הקב"ה עד כמה נאנקת כנסת ישראל בגלותה, נענה ואומר: "נִשְׁפִּימָה לַפְּרָמִים" מצידי אני רוצה בכל מאודי להשכים ולגאול את כרם ישראל, אולם ישנם מספר תנאים לכך.

ראשית: "נִרְאָה אִם פְּרִתָּה הִגָּפֵן" אראה אם נתקבצו כבר כל רפ"ח ניצוצות הקדושה אשר נפגמו בחטא אדם הראשון שאכל מעץ הדעת דלפי רבי מאיר היה גפן.

ועוד: "נִרְאָה אִם פְּרִתָּה הִגָּפֵן" אראה האם גם בגלות פורחים ישראל בתורה שנמשלה ליינ הבא מן הגפן, או חלילה וחס שמא זנחו אותה. כי רק ע"י עמל התורה יכולים ישראל לתקן את רפ"ח ניצוצות ולהביא לסוף גלותם.

"פֶּתַח הַסְּמֶדֶר": הכתוב אומר (בראשית ד. ז): "לפתח חטאת רובץ" על פי הסוד, פסוק זה מדבר על הקליפה הטמאה הוא הס"מ אשר דר בפתח העולם, להחטיא בני אדם. "הסמדר" אותיות הס"מ-דר, וזהו פרוש "פֶּתַח הַסְּמֶדֶר": לפי שאומר הקב"ה ארד ואראה האם עדיין הס"מ דר בפתח העולם. ואז אין מנוס מלעכב עוד את הגאולה. או שמא על ידי עמל התורה זכו בני ישראל למגר את הס"מ ולהעביר גילולים מן הארץ, ואז הגיע הרגע שאגאלם.

"הַנִּצְו הָרְמוֹנִים": עוד תנאי מציב הקב"ה לגאולת ישראל, ואומר, אראה האם גם הרשעים שבעם ישראל החלו לתקן עצמם, האם עולים בהם ניצנים של קדושה כניצני הרימונים. כמו שאמרו: "כפלח הרימון רקתך" שאף ריקנים שבך מלאים מצוות כרימון.

ואם כן: "שֶׁם אָתֵן אֶת דְּדֵי לָךְ", אם כן אראה שנתקיימו התנאים שלעיל, וישראל תיקנו את רפ"ח הניצוצות, וכבר נכחדה מלכות הס"מ הדר בפתחו של העולם, וגם ברשעים מתעוררים ניצני תשובה כהנץ הרימונים, הרי שהגיעה השעה לתקן את העולם במלכות שד-י. ומעתה: "אָתֵן אֶת דְּדֵי לָךְ", אחזור את אהבתי הגדולה אל כנסת ישראל ואתן את תשוקת דודי לך ואגאלך מגלותך.

"הגדה של פסח, שירת דוד"

הלכה: שינוי מקום בברכת הריח

המברך על בשמים ויצא חוץ למקומו באופן הנחשב שינוי רשות וחזר למקומו ורוצה להריח שוב בבשמים, אם כשיצא לא היה בדעתו לחזור, או שהיה דעתו לחזור לאחר חצי שעה ויותר, חוזר ומברך שוב על אותם בשמים אף שלא הסיח דעתו מלהריח, מ"מ הוי הפסק. אך אם כשיצא חוץ למקומו היה בדעתו לחזור תוך חצי שעה ואכן חזר תוך חצי שעה, אינו מברך על אותם בשמים ובתנאי שהיתה דעתו בשעה שבירך להריח שוב.

ספר "הליכות ברכות"

רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: עצבות היא לא עוון, אבל היא מביאה את כל העוונות.
רבי נחמן מברסלב

חקירה: אבידת גוי: שלושה צדדים: הפקר מיד שהגוי איבדה, או שרק אין איסור גזל ואין חיוב השבת אבידה אך הישראל אינו קונה אותה, פטור מהשבה, או שבזמן שאבדה היא עדיין שייכת לגוי והתורה התירה לישראל לזכות בה ולקנותה, היתר זכייה. (שיעורי ר' שמואל בבא מציעא ח"ב עמוד רסח: הפקר או פטור מהשבה, ברכת אברהם בבא מציעה סוף ב.: הפקר או היתר זכייה)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: מלאכת גוי

מחבר הביא את ספרו לפני רבי איזיל חריף, לשם הסכמה. הזהר, אמר רבי איזיל, שלא תאבד את ספרך ברחוב. מה משמע? שאל המחבר ופניו נהרו. אך מיד חלפה ארשת הנהרה מעל פניו כאשר שמע את הסברו של רבי איזיל: יש לחשוש, שמא ימצאהו גוי מן השוק ויטעו, כי הוא חיבר ספר זה.

ספר "חזק וחלק" חלק ב' (דף פ)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'וים חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, סנדרין אסתר בת מרים, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אוזיה. **שלום בית:** גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. **זיווג הגון:** יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. **הצלחה רבה בכל:** נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליזנת מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזיל לאוני. **לעילוי נשמת:** ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן משה, מסעודה בת בלח, ג'יא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, דוד בן מרים, פליקס סעיד בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסתר כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מזל אדסה בת גבי זרונה, אברהם בן אסתר.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr